

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/36/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226316
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112226316.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421 proti odporcovi: Slovenská republika za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. októbra 2013 č.k. 27C/386/2012-62 jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplataenia náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín. Navrhovateľ uviedol, že majetková škoda a nemajetková ujma vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. EX 12902/2011 spočívajúcom v tom, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol súd po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 11.10.2013, na ktorom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu navrhovateľa. Z dokazovania vykonaného listinnými dôkazmi mal súd prvého stupňa preukázané, že dňa 14.9.2011 podal súdny exekútor na Okresný súd Trenčín žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech navrhovateľa ako oprávneného proti povinnému A. E., na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Okresný súd uznesením č. k. 61Er/2728/2011-11 zo dňa 20.3.2012 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu, že predložený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom. Oprávnený nenapadol rozhodnutie odvolaním, toto nadobudlo právoplatnosť dňom 12.4. 2012. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1 písm. a, d), § 3,ods.2, §5,ods.1, § 6 ods. 1,2,4, § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia, § 41 ods. 2 písm. d/ Ex. poriadku účinného od 1.6.2011. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení navrhovateľa súd nepovažoval návrh navrhovateľa za dôvodný, pretože neboli splnené základné predpoklady uvedeného zákona. Právo na náhradu škody má len ten, komu bola nesprávnym úradným postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp.

nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jedného zo zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu. Navrhovateľ sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu nad Trenčín v exekučnom konaní EX 12902/2011, ktoré bolo pred súdom prvého stupňa vedené pod sp. zn. 61Er/2728/2011. Svoj nárok odvodzoval od toho, že v tejto veci bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až po zákonom stanovenej lehote. V predmetnej exekučnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 14.09.2011 a súd prvého stupňa rozhodol o tejto žiadosti 20.03. 2012 tak, že žiadosť zamietol, keď vyhodnotil predložený exekučný titul ako nespôsobilý. Poukázal na ust. § 44, ods.2 Ex. poriadku v zmysle ktorého bolo exekučný titul potrebné podrobiť preskúmaniu, keďže sa jednalo o rozhodcovský rozsudok, výsledkom čoho bolo aj zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia. Neprekročil tak v tomto smere svoju právomoc. Poukázal tiež na to, že navrhovateľ proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia ani nepodal odvolanie. Uviedol, že 15-dňová lehota nedopadá na prípady, kedy súd zistí rozpor exekučného titulu so zákonom a žiadosť zamietne, príp. exekučné konanie zastaví. Preto návrh zamietol ako nedôvodný. Navrhovateľ na podporu svojich tvrdení o vzniku prieťahov v konaní navrhol ako dôkaz pripojenie súdneho exekučného spisu Okresného súdu Trenčín vedeného v prospech oprávneného - navrhovateľa proti povinnému E. A., pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného zo zmluvy o úvere č. 302900294. Súd prvého stupňa vlastným šetrením zistil, že ide o spis Okresného súdu Trenčín sp. zn. 61Er/2728/2011. O náhrade trov konania rozhodol za použ. § 142, ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, keďže tento trovy neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým navrhovateľovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie navrhovateľ podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí návrhu nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam odporcu, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho

konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť návrhu, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Poukázal na to, že pre konanie bez zbytočných prietáhov a na konanie bez neodôvodnenej nečinnosti exekučného súdu je dôležité skúmať nielen moment, kedy exekučný súd rozhodol o poverení, ale aj moment kedy poverenie doručil súdnemu exekútorovi. Navrhovateľ ako strana konania, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k doručenému odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd Trenčín po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými navrhovateľom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu navrhovateľom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné v celom rozsahu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, návrh zamietol a odporcovi, ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal z dôvodu, že tieto nešpecifikoval a v konaní mu žiadne nevznikli. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Navrhovateľom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

Odvolací súd sa zaoberal tvrdením navrhovateľa, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané vylúčeným sudcom. V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne

obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námiетка navrhovateľa, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.).

Predpokladom skutočného uplatnenia zásady rovnosti účastníkov v konaní a zaistenie záruk správneho a spravodlivého procesu je, aby v konaní konal a rozhodoval sudca nezaujatý, ktorý nie je v žiadnom osobnom vzťahu k účastníkom, k jeho zástupcom a ktorý nie je v žiadnom smere zainteresovaný na výsledku konania.

Podľa ust. § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. I keď zákon v citovanom zákonom ustanovení spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vecí nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti (viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielen že musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná) nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z vyššie uvedeného vychádza judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, ktoré zahŕňa osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci, a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu. K vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania vecí môže preto dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že prejednávaná vec bola od začiatku konania pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Ing. Miroslavovi Mandáčkovi, ktorý nebol uznesením Krajského súdu č. k. 17NcC/300/2012-11 zo dňa 17. októbra 2012 vylúčený z prejednávania a rozhodnutia danej veci. V dôsledku následného prerozdelenia spisov, bol následne Pokynom č. 44/13 Spr. 645/2013 pridelený na prejednanie a rozhodnutie veci Mgr. Petrovi Hvizdošovi, ktorý ako zákonný sudca o návrhu na prerušenie konania rozhodol.

Zákonný sudca Mgr. Peter Hvizdoš, ktorému bola vec pridelená dňa 16.05.2013 nebol sudcom Okresného súdu Trenčín ku dňu vzniesenia námietky zaujatosti navrhovateľom vo veci a teda logicky ani v čase rozhodovania Okresného súdu Trenčín v exekučnej veci vedenej pod č.k. 61Er 2728/2011, v súvislosti s ktorou navrhovateľ uplatňuje svoje nároky v predmetnom konaní. Skutočnosť, že v exekučnej veci nerozhodoval ako zákonný sudca, vyplýva aj z jeho vyjadrenia, kde súčasne uvádza, že vo veci sa necíti byť zaujatý.

V danej veci navrhovateľ zaujatosť odvodzuje zo skutočnosti, že sám prvostupňový súd ako štátny orgán bol škodcom v spore medzi navrhovateľom a štátom a tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcu tohto súdu rozhodoval predmetný spor, v čom vidí zaujatosť sudcu vzhľadom na jeho pomer k veci a k účastníkom konania.

Súdnu praxou sa ustálilo, že pomer k veci môže vyplývať predovšetkým z priameho právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci. Tak tomu je v prípade, keď sudca by bol sám účastníkom konania, na strane navrhovateľa alebo na strane odporcu, alebo v prípade, že by rozhodnutím súdu mohol byť priamo dotknutý na svojich právach. Vylúčený je tiež sudca, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania pri prejednávaní veci. Sudcov pomer k účastníkom alebo k ich zástupcom môže byť založený predovšetkým na príbuzenskom, či inom obdobnom vzťahu. Do úvahy prichádza i vzťah ekonomickej závislosti napr. v súvislosti s vedeckou, pedagogickou, či inou publikačnou činnosťou sudcu, v súvislosti so správou vlastného majetku a podobne.

Samotná skutočnosť, že súd prejednáva vec náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tohto súdu v inej veci, hypotézu právnej normy ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. nenapĺňa. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že podľa článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Práve osobitosť vzťahu sudcu k štátu umožňuje sudcovi konať a rozhodovať nezávisle a nezaújato vo všetkých veciach, teda aj vo veciach týkajúcich sa štátu, s ktorým tento vzťah po dobu výkonu svojej sudcovskej funkcie má, ako aj veciach týkajúcich sa súdu, na ktorom aktuálne vykonáva svoju funkciu. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci (celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí). Takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť. Len sama skutočnosť, že sudca vykonáva svoju činnosť na služobnom úrade, z ktorého nesprávneho úradného postupu navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok, nemôže bez ďalšieho aj vzhľadom na objektívne hľadisko vyvolať pochybnosti o jeho nezaújatosti. Pomer sudcu k veci zakladajúci pochybnosti o jeho nezaújatosti by za daných okolností v tomto konaní mohol byť naplnený vtedy, ak by mal ten istý sudca prejednať žalobu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená jeho vlastným postupom v posudzovanom konaní, poprípade postupom iného sudcu či sudkyne, ku ktorým by bol zákonný sudca vo vzťahu osoby blízkej. Existencia takýchto okolností zistená nebola.

Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany navrhovateľa dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vo veci vzhľadom na pomer k veci a účastníkom konania. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov navrhovateľa. Dôvodom na pochybnosti o nezaújatosti namietaného sudcu, nemôžu byť ani úvahy navrhovateľa založené na skutočnosti, že prvostupňový súd svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane navrhovateľa, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku navrhovateľa ako nedôvodnú.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Procesnou povinnosťou súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravdila na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 O.s.p. treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 O.s.p. patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi do vlastných rúk na vyjadrenie s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote. Občiansky súdny poriadok lehotu na vyjadrenie neurčuje, ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú možno v odôvodnených prípadoch z vážnych dôvodov predĺžiť. Súd poučí všetkých účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p., vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu.

Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa zistil, že tento dňa 21.12.2012 doručil návrh odporcovi spolu s výzvou, aby sa k tomuto vyjadril v lehote 10 dní. Vyjadrenie odporcu bolo súdu

prvého stupňa doručené dňa 1.10.2013. Na deň 11.10.2013 nariadil súd prvého stupňa v právnej veci pojednávanie. Ako vyplýva z obsahu spisu, predvolanie na pojednávanie doručil súd prvého stupňa právnemu zástupcovi navrhovateľa dňa 3.09.2013 včete poučenia účastníka konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Odporca predvolanie včete poučenia prevzal dňa 5.9.2013. Dňa 11.10.2013 doručil právny zástupca navrhovateľa súdu prvého stupňa e-mailom návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady neustrannosti súdu a sudcu, z dôvodu, že podal podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne ako porušovateľovi základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým tento rozhodol o nevyhlásení sudcov Okresného súdu Prievidza z rozhodovania tejto veci. Súčasťou návrhu na zrušenie pojednávania bol aj návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti navrhovateľa. Návrh na zrušenie pojednávania a návrh na prerušenie konania mal zákonný sudca k dispozícii pred začiatkom pojednávania.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa tiež namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam odporcu, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť návrhu, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu navrhovateľa postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 119 ods. 4 O.s.p. Na strane právneho zástupcu navrhovateľa absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 11. 10.2013 zrušiť alebo odročiť. Z doručky vyplýva, že dňa 21.11.2012 právny zástupca žalobcu prevzal uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.10.2012 č. k. 17NcC/300/2012-11. Toto vykonateľné uznesenie je bez zmeny okolností v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzné a súd prvého stupňa bol povinný v prejednávaní veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 O.s.p. aj napriek tomu, že navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo. Odvolací súd z úradnej činnosti zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti navrhovateľa rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 280/2014-9 zo dňa 4.6.2014 tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde). Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Tento dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávanie sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodný znak ospravedlniteľnosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. K návrhu na zrušenie pojednávania a k návrhu na prerušenie konania pripojil právny zástupca navrhovateľa ústavnú sťažnosť, ktorou odôvodňoval navrhovaný procesný postup. Z pripojenej ústavnej sťažnosti nepochybne vyplýva, že právny zástupca navrhovateľa túto sťažnosť vyhotovil dňa 13.12.2012 a táto bola (ako vyplýva z uvedeného nálezu) Ústavnému súdu Slovenskej republiky doručená dňa 4.1.2013, teda v čase pred termínom pojednávania. Dňa 3.09.2013, kedy právny zástupca navrhovateľa prevzal predvolanie na pojednávanie, vedel o ním tvrdenom dôvode o zrušení pojednávania, teda v rozpore s ust. § 119 ods. 2 O.s.p. nepožiadala o odročenie (zrušenie) pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel. Odvolací súd je toho názoru, že v súlade s § 41 ods. 2 O.s.p. je potrebné návrh na zrušenie pojednávania posúdiť ako návrh na odročenie pojednávania podľa § 119 ods. 2 O.s.p.. Novela Občianskeho súdneho

poriadku vykonaná zákonom č. 388/2011 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2012 zaviedla obligatórne náležitosti návrhu na odročenie pojednávania. Návrh právneho zástupcu navrhovateľa tieto obligatórne náležitosti neobsahuje. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu predmetného návrhu nevyplýva žiadny dôležitý dôvod neúčasti právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní dňa 11.10.2013. Súd prvého stupňa návrh právneho zástupcu žalobcu neakceptoval, nezistil dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, preto mu nevznikla podľa § 119 ods. 4 O.s.p ani informačná povinnosť o tom, že pojednávanie bude odročené. Z dikcie tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že pokiaľ súd neinformuje účastníkov o odročení pojednávania, nie je dôvodný predpoklad že súd návrh na odročenie pojednávania akceptoval a preto je potrebné sa pojednávania zúčastniť. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa nariadením pojednávania na prejednanie veci samej umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednaní veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa a odporcu splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd považuje za potrebné v týchto súvislostiach poukázať na to, že právny zástupca navrhovateľa v čase od podania ústavnej sťažnosti do pojednávania mal dostatočný časový priestor na realizáciu prejednávacej zásady v sporovom konaní, v zmysle ktorej procesnú zodpovednosť za vedenie sporu majú účastníci konania. Navyše ústavná sťažnosť sa týkala rozhodnutia, ktorým nebol vylúčený z konania a rozhodovania pôvodný zákonný sudca, nie sudca ktorému bola vec následne v dôsledku prerozdelenia spisov pridelená a ktorý vo veci aj meritórne rozhodol. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo navrhovateľa na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Súдне konanie v predmetnej veci prebehlo pred súdom prvého stupňa s pojednávaním. Právny zástupca navrhovateľa a odporca mali reálnu možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvého stupňa končil dokazovanie. Pred skončením dokazovania súd prvého stupňa vykonal opätovné poučenie účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a potom v súlade s § 118 ods. 4 O.s.p. uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Občiansky súdny poriadok formu poučenia podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nepredpisuje. Toto poučenie môže byť vykonané aj ústne na pojednávaní, čo súd prvého stupňa zaznamenal v zápisnici o pojednávaní, v tomto prípade navyše bolo doručené všetkým účastníkom aj písomne v rámci prípravy pojednávania. Písomné vyjadrenie odporcu bolo doručené právnenému zástupcovi navrhovateľa až s rozhodnutím vo veci samej. K tejto skutočnosti odvolací súd uvádza, že právo na kontradiktórny proces nemá absolútny charakter, jeho rozsah sa môže líšiť najmä v súvislosti na zvláštnostiach daného konania. Nebráni súdu, aby od tohto pravidla v záujme procesnej ekonomie, ak je zrejmé, že neoboznámenie účastníka konania napr. so stanoviskami iných účastníkov, nemôže mať akýkoľvek vplyv na výsledok konania. V prejednávanej veci ide o takýto prípad, keďže písomné stanovisko odporcu k návrhu bolo súdu doručené krátko pred určeným termínom pojednávania, preto prvostupňový súd v záujme procesnej ekonomie vo veci pojednával a rozhodol. So všetkými skutočnosťami uvedenými v písomnom vyjadrení odporcu, sa mal možnosť navrhovateľ v celom rozsahu vysporiadať v rámci podaného odvolania. Súčasne pre úplnosť odvolací súd dodáva, že procesné práva účastníka nie sú samoúčelné. Procesné práva súvisia s všeobecným chápaním základného práva na súdnu ochranu, ktorá sa prejavuje vo vyjadrení účelu O.s.p., ktorým podľa § 1 je zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na dodržiavanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb. Podľa názoru odvolacieho súdu uplatnený návrh navrhovateľa v danej veci, ako aj v mnohých analogických prípadoch v rámci celej republiky, možno považovať za zneužívanie práva, jeho šikanózný výkon, ktorý sa prejavuje aj v procesných obštrukciách v uvádzaných konaniach, odďaľujúcich rozhodnutia vo veci samej. Odvolaciu námietku navrhovateľa o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa tak vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

O návrhu navrhovateľa na prerušenie konania rozhodol súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 11.10.2013 tak, že tento návrh zamietol. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci neboli dňa 9.10.2013 dané zákonné podmienky na obligatórne prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a ani fakultatívne prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Otázka či pôvodne konajúci sudca bol z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený, bola v danom prípade vyriešená postupom podľa § 14 a nasl. O.s.p. a v rámci konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo k odkladu vykonateľného uznesenia Krajského súdu v Trenčíne

ako nadriadeného súdu č. k. 17NcC/300/2012-11 zo dňa 17.10.2013, ktorým bolo rozhodnuté o jeho nevyľúčení. Navyiac tu došlo k zmene zákonného sudcu. Za týchto okolností postup súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o návrhu na prerušenie konania a tiež vo veci samej, je v súlade s postupom podľa § 6 O.s.p. ako aj so zásadou hospodárnosti a efektívnosti konania. Preto nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné dodať, že iná procesná situácia by bola v prípade, ak by existovali zákonné dôvody na prerušenie konania a súd prvého stupňa by na pojednávaní rozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a zároveň aj vo veci samej. V tom prípade by existoval dôvod na zrušenie, prípadne zmenu rozsudku súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa návrhu na prerušenie konania a dôvod na zrušenie rozsudku vo veci samej pre vady konania pred súdom prvého stupňa.

Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, od ktorých navrhovateľ odvodzoval nároky uplatnené návrhom sú upravené zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Vychádzajúc z jednotlivých ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť navrhovateľa spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 61Er/2728/2011. Nesprávny úradný postup navrhovateľ charakterizoval ako nevydanie a nedoručenie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Na preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov navrhovateľ navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - navrhovateľom a povinným X. A. E.. Súd prvého stupňa po zistení, že ide o exekučného konanie vedené Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 61Er/2728/2011 si tento spis si pripojil .

V danom prípade bolo povinnosťou navrhovateľa preukázať, že nevydanie rozhodnutia exekučného súdu o návrhu súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prietahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Navrhovateľ nepreukázal, že prietahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody navrhovateľa v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou a nevykonateľnou.

Odvolací súd je toho názoru, že v danej veci možno posudzovať nesprávny úradný postup exekučného súdu len z hľadiska plynulosti konania v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, pretože vyslovenie nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote neprichádza do úvahy. Z obsahu pripojeného exekučného spisu vyplýva, že na exekučný súd,

teda na Okresný súd Trenčín dňa 14.9.2011 podal súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech navrhovateľa ako oprávneného proti povinnému A. E., na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Okresný súd uznesením č. k. 61Er/2728/2011-11 zo dňa 20.3.2012 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu, že predložený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom. Oprávnený nenapadol rozhodnutie odvolaním, toto nadobudlo právoplatnosť dňom 12.4. 2012.

Zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehotu 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovuje zákon na poverenie exekútora na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok a ustálená súdna prax usmerňuje exekučné súdy pred vydaním poverenia materiálne preskúmať, či neexistuje právna nedovolenosť, alebo rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu. V prípade materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu je vo všeobecnosti 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, keďže spotrebiteľské právo je jedno z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví súkromného práva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú aj právne predpisy na úrovni Európskeho spoločenstva vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ. A práve preto zákon nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia ani na zastavenie exekučného konania. Z jazykového, gramatického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak bolo jeho zámerom, aby sa lehota 15 dní vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď.) teda s použitím slova „rozhodne“. Z uvedených viacerých druhov výkladov zákona (gramatický, jazykový, účelový) vyplýva, že je nesprávny výklad navrhovateľa, podľa ktorého je zákonom daná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od doručenia takej žiadosti.

Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postupom dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú:

právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, že žiadosť súdneho exekútora bola doručená exekučnému súdu dňa 14.09.2011 a exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinného na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V postupe exekučného súdu, ktorý rozhodol v lehote len o pár dní prekračujúcej 6 mesiacov od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, nemožno identifikovať prietahy. Tento záver je súladný i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky nepovažuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prietahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02, I. ÚS 70/02). V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia (za stavu, kedy právny predpis nezakotvoval žiadnu lehotu) s poukazom na povinnosť súdu podrobiť predložený exekučný titul materiálnemu preskúmaniu, nebolo možné považovať za zbytočné prietahy.

Navrhovateľ vo svojich návrhoch v podstate žiadal, aby prvostupňový súd opätovne preskúmaval rozhodnutia súdu v exekučnom konaní. Navrhovateľ napadol aj samotné zdôvodnenie predmetného rozhodnutia exekučného súdu, pričom uvádzal, že napáda nesprávny postup, nie nesprávne, resp. nezákonné rozhodnutie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29.06.1999). Takéhoto nároku by sa navrhovateľ mohol

domáhať len podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu ako nezákonné zrušené alebo zmenené, čo sa nestalo. Oprávnený však dokonca ani nevyužil možnosť podania opravného prostriedku.

Napriek vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu prekročenia právomocí exekučného súdu považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z judikatúry Súdneho dvora EU (napr. rozhodnutie z 6.10.2009 „Asturcom“). Uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 3 Cdo 50/2012, pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

Na základe týchto skutočností sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že nebol splnený ani jeden z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

Zákon č. 514/2003 Z. z. stanovuje obligatórne mimosúdne prejednanie nároku na náhradu škody v prípadoch, keď ku škode došlo nezákonným rozhodnutím (§ 7) ako aj nesprávnym úradným postupom (§ 9). Navrhovateľ aj napriek výzvam súdu prvého stupňa v konaní nepredložil žiadnu listinu o vykonaní mimosúdneho prejednávania nároku na náhradu škody s príslušným orgánom štátu. Podmienkou podania návrhu na súde je predchádzajúce mimosúdne prejednanie nároku (§ 16). Túto podmienku musí splniť navrhovateľ a splnenie tejto podmienky nie je možné zamieňať s vykonaním dôkazov v procese dokazovania tak ako to navrhovateľ označil v návrhu, keď ako dôkaz navrhol vykonať pripojenie spisu odporcu k predbežnému prerokovaniu nároku.

Odvolací súd tiež uvádza, že samotný návrh ako aj podané odvolanie sú z väčšej časti zmätočné a nezakladajú sa na skutkových zisteniach, niektoré odvolacie dôvody navrhovateľa sa nevzťahujú na prejednávaný prípad, nezodpovedajú skutočnému stavu, ide o cyklostylované návrhy a odvolania. Napríklad odvolací súd zistil, že nie je pravdou tvrdenie navrhovateľa v odvolaní, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, že sa vo veci nenariadilo ani neuskutočnilo ústne pojednávanie a pod.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, za použ. ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. Odporcovi ako úspešnému účastníkovi by patrila náhrada trov odvolacieho konania. Odporca trov odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu žiadne trov odvolacieho konania nevyplývajú. Preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.